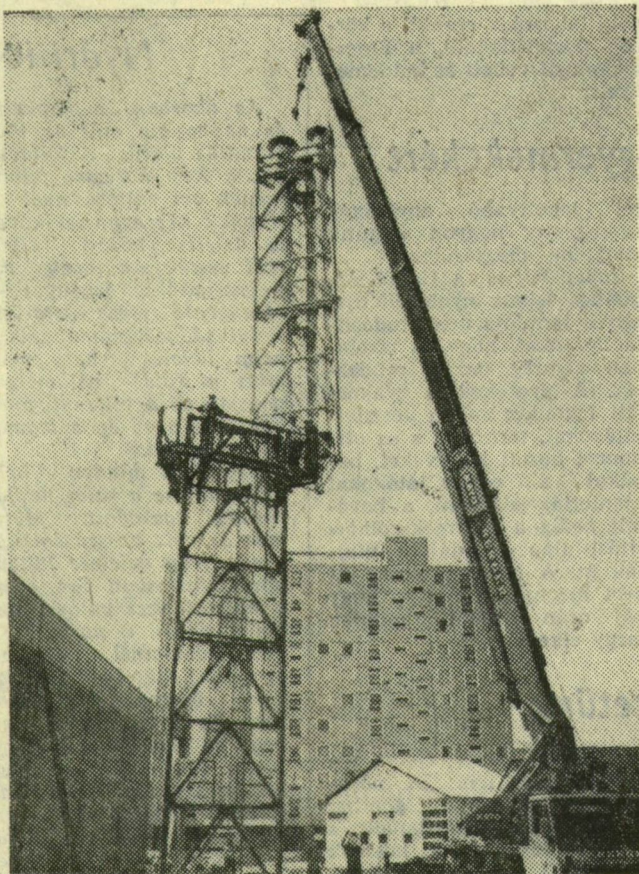

Az első

Szerkezetében új, eddig még nem gyártott kéményt állítottak talpra tegnap, csütörtökön Szentesen az építők. A Hámán Kató lakótelep kazánházához készített kémény sok tekintetben jobb, mint a hagyományos típusú. A kétszer 12 méteres elemből összeszerelt szerkezet akár 40–50 évig is ellenáll a gázok maró hatásának. Az alumíniumból készült füstcsatornák elemenként cserélhetők, javításkor nem kell állvánnyal körbevenni, mert annak bármely pontja feljárón elérhető. A három füstcsatornát háromszög alakban fogja össze egy merevítőszerkezet, így nincs szükség a kihorgonyzásra sem. Az építők egy műszak alatt végezték el az összeszerelést, ami bizonyítja a szerelőjellegű építkezés előnyeit. A terveket a CSOMITERV kollektívája készítette, az építésre a DÉLEP vállalkozott. Hasonló típusú kéményt legközelebb Makón építenek. Képvén: a KATO-daru helyére teszi a fel-
ső, 12 méteres elemet.

Gyenes Kálmán felvétele

Nemzetiségi Csongrád megyében

Csongrád megyében közel háromezer nemzetiségi lakos él. Közülük a legtöbb délszláv, közel ezer a számuk, őket követi lélekszámában a szlovák, román és a német nemzetiség. Helyzetük, életkörülményeik semmiben nem különböznek a magyar lakosságtól. Ugyanolyan házakban élnek, mint a többi faluban és nincs különbség a kommunális ellátottság színvonalánál sem. Sőt, a közművesítés foka a nemzetiségek lakta községekben igen jónak mondható. Például a jó, vezető ivóvízellátásnak Deszken, Magyarcsanakon, Pitvaroson, a megye közepénél jóval előkelőbb körülmények között élhetnek a helybeliek. A nemzetiségek lakta települések könnyen, gyorsan megközelíthetők és fölösleges lenne az infrastruktúra jellemző mértékét felsorolni. Annyit azonban illik megjegyezni, hogy a megyei tanács igen nagy gondot fordít a nemzetiségi községek kereskedelmének fejlesztésére. A tervek között szerepel, hogy Deszken 1980-ig egy 200 négyzetméter alapterületű élelmiszer- és vegyesbolt épül és a VI. ötéves tervben tovább szeretnék javítani Tiszaszigeten és Magyarcsanakon az ellátást.

A nemzetiségek tehát ugyanolyan körülmények között dolgozhatnak, alkothhatnak, élhetnek, mint a magyar lakosság. Helyzetüket, politikai, társadalmi, kulturális életben elfoglalt helyzetüket, szerepüket a megyei és a helyi párt-, állami szervek rendszeresen figyelemmel kísérik. Az MSZMP Csongrád megyei végrehajtó bizottsága 1973-ban és 1976-ban, a megyei tanács vb pedig négy éven belül kétszer is foglalkozott életkörülményeikkel. Mindegyik alkalommal napirenden szerepelt, hogy a nemzetiségi lakosság állampolgári jogait miként tudja érvényesíteni, hogyan vesznek részt a közéletben, milyen az oktatás, művelődés tárgyi feltétele, a települések kommunális ellátottsága...

pártbizottságnak, a megyei tanácsnak. Országos szervekbe is választottak Csongrád megyei nemzetiségi lakost — például a Délszláv Nemzetiségi Szövetség elnöke szlovák pártjánakban él.

Zavartalanul művelhetik anyanyelvüket, ápolhatják népi hagyományait. A nemzetiségi oktatás személyi feltételei biztosítottak. Minden olyan óvodában, iskolában, ahol anyanyelvi képzés folyik, megfelelően felkészült nemzetiségi nevelők dolgoznak. Nemzetiségi óvoda működik Pitvaroson (szlovák), Magyarcsanakon (román), Deszken (délszláv). Deszken anyanyelven oktató iskolába iratkozhatnak be a gyerekek. A szerb-horvát nyelvet oktató iskola működik még Magyarcsanakon és Újszentivánon. A magyarcsanádi iskolában románul is tanítanak. Szlovákul oktatnak Pitvaroson, illetve Csanádalbertin.

Csongrád megye kulturális életének szerves része a nemzetiségi közművelődés. A gyakorlat szerint ott a legszínesebb kulturális élet — mint Deszken, Pitvaroson és Magyarcsanakon —, ahol az oktatás és közművelődés szoros kapcsolatban van egymással és a pedagógusok is aktívan részt vesznek a hagyományok ápolásában, megőrzésében. Igen jelentős a nemzetiségi amatőrmozgalom. Ezeknek színhelyei többnyire a klubok. Országosan is ismert a deszki szerb klub, amely a művelődési házban talált otthonra. Rendezvényeik látogatókat, szinte mindig zsúfolt ház előtt mutatják be produkcióikat. Nemzetiségi klub működik még Szegeden a Bartók Béla Művelődési Központban, va-

lamint Szőregen és Pitvaroson.

Figyelemre méltó a nemzetiségi néprajzi tárgyak őrzése, gyűjtése. Ezzel a megyei múzeum szervezete foglalkozik. Megjegyzendő, hogy Makón és Szegeden 4–5 ezer értékes tárgyat őriznek, hogy szeretnek őket. Mindezt csöpögtetve az asztal túlsó oldalán ül. O csak kérdez, hallgat, figyel és közbeszól. Tárgyilagosan, még szinte kíméletlenül-keményen. Számonkér. Az emberiség nagyobb, nem egyetemista-főiskolás része általában úgy tekint ezekre a fiatalokra, mint afféle kedves, szeparált „csodabogár”-csoportra, akiknek külön nyelvük, vizűdük van, s akiknek mindhárom van, a filozófiára meg összevissza csak négy napom... úristen... Két fiú és három lány ül a buszban, amikor néha leszállnak öt-tíz percre cigarettázní, a mondatok ismétlődnek, felduzzadnak, úgy tűnik, hálószevénybe burkolják mindnyájukat. A meccsről, ismeretsegekről, munkáról beszélő többiek csodabogaraknak járó pillantással mérik föl őket.

Fura dolgok a vizsgák. Félévről félévre szerte az országban ezrek és ezrek mondják azokat a mondatokat, amiket a Szegedre szintén több ezer társukkal tartó fiúk és lányok. Félreérthetetlen, kikerülhetetlen, egyértelmű és határozott „tetemrehívás” vár rájuk. Az asztal túlsó oldalán ülő egyáltalán nem érdeklik a különféle elmés mentő magyarázatok. Hogy fáj a fejem, hogy elfelejtettem, hogy haragudtam, hogy örültem, hogy tulajdonképpen jól akartam, csak a kényszerítő körülmények ereje folytán így és így alakult. Hogy nem én tehetek róla. Nem is az én felelősségem, vagy csak kisebb mértékben. Hogy nem jól értettem-értelmeztem a kötelességeimet. És hogy nem lehet esetleg, talán-talán jó szívvel, barátián, ne bántuk egymást gyerekek, ismerem a lányát (fiát), vagy az öccsét és az apását, milyen rendese, hogy szeretem őket. Mindezt csöpögtetve az asztal túlsó oldalán ül. O csak kérdez, hallgat, figyel és közbeszól. Tárgyilagosan, még szinte kíméletlenül-keményen. Számonkér. Az emberiség nagyobb, nem egyetemista-főiskolás része általában úgy tekint ezekre a fiatalokra, mint afféle kedves, szeparált „csodabogár”-csoportra, akiknek külön nyelvük, vizűdük van, s akiknek mindhárom van, a filozófiára meg összevissza csak négy napom... úristen... Két fiú és három lány ül a buszban, amikor néha leszállnak öt-tíz percre cigarettázní, a mondatok ismétlődnek, felduzzadnak, úgy tűnik, hálószevénybe burkolják mindnyájukat. A meccsről, ismeretsegekről, munkáról beszélő többiek csodabogaraknak járó pillantással mérik föl őket.

Fura dolgok a vizsgák. Félévről félévre szerte az országban ezrek és ezrek mondják azokat a mondatokat, amiket a Szegedre szintén több ezer társukkal tartó fiúk és lányok. Félreérthetetlen, kikerülhetetlen, egyértelmű és határozott „tetemrehívás” vár rájuk. Az asztal túlsó oldalán ülő egyáltalán nem érdeklik a különféle elmés mentő magyarázatok. Hogy fáj a fejem, hogy elfelejtettem, hogy haragudtam, hogy örültem, hogy tulajdonképpen jól akartam, csak a kényszerítő körülmények ereje folytán így és így alakult. Hogy nem én tehetek róla. Nem is az én felelősségem, vagy csak kisebb mértékben. Hogy nem jól értettem-értelmeztem a kötelességeimet. És hogy nem lehet esetleg, talán-talán jó szívvel, barátián, ne bántuk egymást gyerekek, ismerem a lányát (fiát), vagy az öccsét és az apását, milyen rendese, hogy szeretem őket. Mindezt csöpögtetve az asztal túlsó oldalán ül. O csak kérdez, hallgat, figyel és közbeszól. Tárgyilagosan, még szinte kíméletlenül-keményen. Számonkér. Az emberiség nagyobb, nem egyetemista-főiskolás része általában úgy tekint ezekre a fiatalokra, mint afféle kedves, szeparált „csodabogár”-csoportra, akiknek külön nyelvük, vizűdük van, s akiknek mindhárom van, a filozófiára meg összevissza csak négy napom... úristen... Két fiú és három lány ül a buszban, amikor néha leszállnak öt-tíz percre cigarettázní, a mondatok ismétlődnek, felduzzadnak, úgy tűnik, hálószevénybe burkolják mindnyájukat. A meccsről, ismeretsegekről, munkáról beszélő többiek csodabogaraknak járó pillantással mérik föl őket.

Vizsgák, szaltóval

A távolsági buszon zötykölődve mögöttem a félévente jól ismert mondatok: „nem halasztottam el... tizedikén megyek még tudszoc-ból... nekem még három van, a filozófiára meg összevissza csak négy napom... úristen...” Két fiú és három lány ül a buszban, amikor néha leszállnak öt-tíz percre cigarettázní, a mondatok ismétlődnek, felduzzadnak, úgy tűnik, hálószevénybe burkolják mindnyájukat. A meccsről, ismeretsegekről, munkáról beszélő többiek csodabogaraknak járó pillantással mérik föl őket.

Fura dolgok a vizsgák. Félévről félévre szerte az országban ezrek és ezrek mondják azokat a mondatokat, amiket a Szegedre szintén több ezer társukkal tartó fiúk és lányok. Félreérthetetlen, kikerülhetetlen, egyértelmű és határozott „tetemrehívás” vár rájuk. Az asztal túlsó oldalán ülő egyáltalán nem érdeklik a különféle elmés mentő magyarázatok. Hogy fáj a fejem, hogy elfelejtettem, hogy haragudtam, hogy örültem, hogy tulajdonképpen jól akartam, csak a kényszerítő körülmények ereje folytán így és így alakult. Hogy nem én tehetek róla. Nem is az én felelősségem, vagy csak kisebb mértékben. Hogy nem jól értettem-értelmeztem a kötelességeimet. És hogy nem lehet esetleg, talán-talán jó szívvel, barátián, ne bántuk egymást gyerekek, ismerem a lányát (fiát), vagy az öccsét és az apását, milyen rendese, hogy szeretem őket. Mindezt csöpögtetve az asztal túlsó oldalán ül. O csak kérdez, hallgat, figyel és közbeszól. Tárgyilagosan, még szinte kíméletlenül-keményen. Számonkér. Az emberiség nagyobb, nem egyetemista-főiskolás része általában úgy tekint ezekre a fiatalokra, mint afféle kedves, szeparált „csodabogár”-csoportra, akiknek külön nyelvük, vizűdük van, s akiknek mindhárom van, a filozófiára meg összevissza csak négy napom... úristen... Két fiú és három lány ül a buszban, amikor néha leszállnak öt-tíz percre cigarettázní, a mondatok ismétlődnek, felduzzadnak, úgy tűnik, hálószevénybe burkolják mindnyájukat. A meccsről, ismeretsegekről, munkáról beszélő többiek csodabogaraknak járó pillantással mérik föl őket.

ros is, és vizsgázók padokon, székeken, rekamiékon, töltésoldalban, strandokon, cukrászdában és félhomályos megvilágítású, könyvekkel sűrűn telesztort szobákban tűnnek fel itt és ott. Akikre azt mondják mindenütt, fiatalok, nekik ez való, őket mindez későbbi életük munkájára készíti föl, azt alapozza meg és így tovább. Azután akkor, később, pár év múlva — a vizsgaidőszak mint öt-hat havonta jelentkező speciális periódus megszűnik, emlékké lesz, egyetemista szerelmeknek és buliuk társa, a drukkal, a vizsgázatókkal, a társakkal együtt.

Jó volna hát egy furas szaltó ezekkel a vizsgázókkal. Mindazzal, amit különféle fokú iskolákban, tanfolyamokon, továbbképzéseken tanulni, művelődni készített tízezreknek szükséges, elengedhetetlen. Úgy mondják, ebben az országban már szinte mindenki tanul. Nem tudom, így, arnyalokok nélkül igaz-e ez. Csak a tanult-alkalmazott és főleg a végrehajtott feladatok számonkérte, minősítő érdemjegyeiben lehetne szükség egy alaposabb, célratörőbb és szigorúbb szaltófordulatra. S egyáltalán nemcsak a tanulmányi szabadságon levőknél.

Az sem baj, ha igencsak drukkolnak előtte azok, akiket (akárcsak a „főállásban”) most is vizsgázó egyetemistákat) csak úgy szerethetünk-becsülhetünk igazán, ha már fölálltak az asztal innessó oldaláról, elégedetten, udvariasan és magabiztos örömmel elköszönnek, egy utolsó pillantást vetve az indexükbe mielőtt becsukják, benne mondjuk azzal az össztársadalmi jeggyel: ha nem is jeles, de jó.

Domonkos László

Tájékoztatók az ópusztaszeri emlékparkról

Tegnap, csütörtökön Szegeden, a Csongrád megyei tanács székházának vb-termében tanácskozott az ópusztaszeri, augusztus 20-i ünnepség előkészítő bizottsága. Ott voltak: dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, Szántó Tivadar, a városi pártbizottság osztályvezetője, valamint az alkotmány-napi ünnepséget előkészítő társadalmi szervek, vállalatok, intézmények képviselői.

Hantos Mihály, az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékpark fejlesztési bizottságának szaktanácsadója tartott tájékoztatót. Elmondta, hogy a park területén befejeződött a teherrendezés, gondoskodtak a vízellátásról, s felszerelték a világitó berendezéseket egy részét, továbbá elvégezték az

hiányzó munkálatait. Ezután Miklós Sándor, a Csongrád megyei Továbbképző és Módszertani Intézet igazgatója ismertette az Ópusztaszeren tartandó augusztus 20-i ünnepség előkészületeit.

A tájékoztatókat követően a bizottság tagjai megvitaták az ünnepség előkészítésének legfontosabb teendőit.

Új faipari üzem

Cegléden, a Fűrész-, Lemez- és Hordógyár ipartelepén, 220 millió forintos költséggel elkészült a székülés és -támlaüzem. A technológiát a finnországi Lah-tiból, a Rau-Te cégtől, néhány speciális gépet az NSZK-ból vásároltak.

Az 1600 négyzetméter alapterületű csarnokban megkezdődött a termelés. (MTI)

Jól időztettek — a kempingezés idejére — azt a kóstolóval egybekötött árubemutatót, melyet tegnap, csütörtökön a Szegedi Konzervgyár és a ZÖLDEK rendezett a tarjáni, 30-as számú ABC-áruházban. A legkülönfélébb konzerveket mu'atták be, bon'ották fel és kóstoltatták meg az érdeklődőket. Azoknak, akiknek ízlett az üzletben kínált csemege, könnyű dolguk van, hiszen a boltban kapott receptek alapján, otthon is elkészíthetik a konzervek felhasználásával ételüket.

Kutatások a gyakorlatnak

A kulturális ágazat múlt évi költségvetésének végrehajtását tekintette át mai ülésén a Parlamentben Géczy János elnökletével az országgyűlés kulturális bizottsága. A képviselők elé terjesztett beszámoló a többiek között megállapítja, hogy a Tudományos Akadémia rendelkezésére álló eszközök 1978-ban is módot adtak a kutatások továbbfejlesztésére. A kutatók többségénél erősödik az a törekvés, hogy a tudományos munkájukkal

a társadalom, a népgazdaság fejlődése szempontjából fontos feladatok megvalósítását segítsék. A természettudományi kutatóhelyeken évről évre növekszik az ipari szerződéses kutatási megbízások száma. Az intézetek többsége a kutatások mind szélesebb körében működik együtt az iparral, a termelő vállalatokkal. Különösen a szilárdtestkutatásokban, a mérés- és számítástechnikában a gyógyszerkutatásban tartanak fent szoros kap-

csolatot olyan nagy vállalatokkal, mint a Csepel Művek, az Egyesült Izzó, a Kőbányai Gyógyszeráruháza, a Chinoin Gyógyszeráruháza.

A kutatóintézetek zöme alaptevékenysége mellett az elmúlt évben is jelentős értékű szerződéses munkát vállalt. Ezekből, valamint a kutatási eredmények, hasznosításból és a szolgáltatási találmányok értékesítéséből jelentős — az előző évinél lényegesen nagyobb bevétel származott.